

امروز سالروز وفات پروین اعتصامی است

15 فروردین 1401

رخشن [ده اعتصامی](#) معروف به [پروین اعتصامی](#) در 25 اسفند 1285 خورشیدی برابر با 17 مارس 1907 میلادی در شهر تبریز به دنیا آمد. پدرش یوسف اعتصامی آشتیانی (اعتصام الملک) از رجال نامی و نویسندگان و مترجمان مشهور اواخر دوره قاجار بود و در آن زمان ماهنامه ادبی «بهار» را منتشر می کرد. مادرش اختر فتوحی فرزند میرزا عبدالحسین ملقب به مُقَدِّم العِداله و متخلص به «شوری» از واپسین شاعران دوره قاجار، اهل تبریز و آذربایجانی بود.

وی تنها دختر خانواده بود و چهار برادر داشت. در سال هزار و دویست و نود و یک در حالی که کودکی بیش نبود با خانواده به تهران آمد. از این رو پروین از کودکی با مشروطه خواهان و چهره های فرهنگی آشنا شد و ادبیات را در کنار پدر و از استادانی چون دهخدا و ملک الشعرای بهار آموخت. در دوران کودکی، زبان های فارسی و عربی را زیر نظر معلمان خصوصی در منزل آموخت. پایان نامه تحصیلی خود را از مدرسه آمریکایی تهران گرفت و در همانجا شروع به تدریس کرد.

نوزده تیر ماه 1313 با پسر عموی پدرش فضل الله همایون فال [ازدواج](#) کرد و چهار ماه پس از عقد ازدواج به کرمانشاه، خانه شوهر رفت. پیوند زناشویی وی با پسر عمویش که رئیس شهربانی کرمانشاه بود و اخلاقی نظامی داشت و با روحيات شاعرانه پروین سازگار نبود بیش از دو و نیم ماه دوام نداشت.

وی پس از جدایی از همسر، مدتی کتابدار کتابخانه دانشسرای عالی بود. دیوان اشعار وی بالغ بر 2500 بیت است. وی در پانزدهم فروردین 1320 شمسی به علت ابتلا به حصبه درگذشت و در [حرم فاطمه معصومه \(س\)](#) در قم در مقبره خانوادگی به خاک سپرده شد.

شعری که بر روی سنگ مزارش نوشته شده:

اینکه خاک سیهش بالین است	اختر چرخ ادب پروین است
گر چه جز تلخی ز ایام ندید	هر چه خواهی سخنش شیرین است
صاحب آنهمه گفتار امروز	سائل فاتحه و یاسین است
دوستان به که ز وی یاد کنند	دل بی دوست دلی غمگین است
خاک در دیده بسی جان فرساست	سنگ بر سینه بسی سنگین است
ببند این بستر و عبرت گیرد	هر که را چشم حقیقت بین است
هر که باشی و ز هر جا برسی	آخرین منزل هستی این است
آدمی هر چه توانگر باشد	چون بدین نقطه رسید مسکین است
اندر آنجا که قضا حمله کند	چاره تسلیم و ادب تمکین است
زادن و کشتن و پنهان کردن	دهر را رسم و ره دیرین است
خرم آنکس که در این محنت گاه	خاطری را سبب تسکین است